

Sygn. akt II AKa 304/22

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 grudnia 2022 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSA – Anna Zdziarska (spr.)

Sędziowie: SA – Adam Wrzosek

SA – Rafał Kaniok

Protokolant: - stażysta Klaudia Kulbicka

przy udziale prokuratora Katarzyny Leszczyńskiej

po rozpoznaniu w dniu 8 grudnia 2022 r.

sprawy A. K. (1), syna I. i M. z domu W., urodzonego dnia (...) w W.

oskarżonego o czyn z art. 148 § 1 k.k.

na skutek apelacji wniesionych przez obrońcę i prokuratora

od wyroku Sądu Okręgowego Warszawa – Praga w Warszawie

z dnia 22 marca 2022 r.

sygn. akt V K 36/21

- 1. zmienia zaskarżony wyrok wobec oskarżonego A. K. (1) w ten sposób, że za podstawę prawną skazania przyjmuje art. 148 § 1 k.k. w zw. z art. 25 § 2 k.k. i karę wymierzoną na podst. art. 148 § 1 k.k. obniża do lat 8 (ośmiu),*
- 2. na podst. art. 63 § 1 k.k. na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności zalicza okres rzeczywistego pozbawienia wolności od dnia 17.10.2020r., godz. 24:15 do dnia 11 marca 2021r., godz. 24:15,*
- 3. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok w pozostałym zakresie,*
- 4. zwalnia oskarżonego od kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, wydatkami obciążając Skarb Państwa.*

UZASADNIENIE

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	II AKa 304/22

Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	2	
1. CZEŚĆ WSTĘPNA		

1.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji

Wyrok Sądu Okręgowego Warszawa – Praga w Warszawie z dnia 22 marca 2022r., sygn. akt V K 36/21.

1.2. Podmiot wnoszący apelację

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego

oskarżyciel posiłkowy

oskarżyciel prywatny

obrońca

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny

1.3. Granice zaskarżenia

1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia

na korzyść obrońca

na niekorzyść

prokurator

w całości obrońca i prokurator

w części

#

co do winy obrońca

#	co do kary prokurator	
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia	
<i>1.3.2. Podniesione zarzuty</i>		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu – <i>zarzut obrońcy obrazy prawa materialnego, poprzez niezastosowanie w podstawie prawnej skazania art. 25 § 2 k.k. oraz w podstawie wymiaru kary art. 60 § 1 i 6 k.k., co spowodowało wymierzenie kary powyżej dolnego ustawowego zagrożenia, tj. 10 lat pozbawienia wolności, choć wobec uznania, że oskarżony działał z zamiarem ewentualnym, z przekroczeniem granic obrony koniecznej, niezbędne było zastosowanie nadzwyczajnego złagodzenia kary</i>	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia- <i>zarzut obrońcy – obraza art. 413 § 2 pkt</i>	

	<i>1 k.p.k. i w konsekwencji nie wskazanie w podstawie prawnej skazania art. 25 § 2 k.k.</i>	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka. Zarzut prokuratora- wskutek niedostatecznego uwzględnienia stopnia społecznej szkodliwości czynu, okoliczności i sposobu działania sprawcy, nieuwzględnienia ogólnych dyrektyw wymiaru kary.	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

1.4. Wnioski

#	uchylenie	#	Zmiana – Prokurator o zmianę opisu czynu, przyjęcie działania z zamiarem bezpośrednim i wymierzenie kary 25 lat pozbawienia wolności. Obrońca o zmianę wyroku i wymierzenie po zastosowaniu nadzwyczajnego
---	-----------	---	---

			złagodzenia kary- 3 lat pozbawienia wolności.
--	--	--	--

2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

2.1. Ustalenie faktów

2.1.1. Fakty uznane za udowodnione

Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	

2.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione

Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	

2.2. Ocena dowodów

2.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów

Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu

2.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz

<u>niemające znaczenia dla ustalenia faktów)</u>		
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu

3. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków		
Lp.	Zarzut	
	Zarzut rażącej niewspółmierności kary, podniesiony przez prokuratora – niezasadny. Zarzut obrazy prawa materialnego – art. 25 § 2 k.k. i art. 60 § 1 i 6 k.k., podniesiony przez obrońcę niezasadny.	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny
Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		
<i>W odniesieniu do apelacji prokuratora Sąd odwoławczy zważył, co następuje:</i>		
<p>Zgodnie z art. 433 § 1 k.k. sąd odwoławczy rozpoznaje sprawę w granicach zaskarżenia, a jeśli w środku odwoławczym zostały wskazane zarzuty stawiane rozstrzygnięciu – również w granicach podniesionych zarzutów, uwzględniając treść art. 447 § 1-3, a w zakresie szerszym w wypadkach wskazanych w art. 435, art. 439 § 1, art. 440 i art. 455 k.p.k.</p> <p>Nieskuteczne było zaskarżenie przez prokuratora wyroku poprzez zarzut rażącej niewspółmierność kary, a nie poprzez zarzut błędnych</p>		

ustaleń faktycznych, który gdyby był zasadny mógłby doprowadzić do podwyższenia wymiaru kary, o co wnosił skarżący. Nie ulega bowiem wątpliwości, że zamiar stanowi element ustaleń faktycznych, gdyż dotyczy strony podmiotowej przestępstwa.

Niezależnie od błędnie rozpoznanego przez prokuratora zarzutu odwoławczego, ustalenia Sądu I instancji w zakresie postaci zamiaru uznać należy za prawidłowe, a mianowicie, iż działaniu A. K. (1) towarzyszył zamiar ewentualny, nie zaś bezpośredni, choć obiektywnie stwierdzając - niewiele uwagi Sąd Okręgowy poświęcił tej kwestii w pisemnych motywach wyroku.

Bezspornym jest, że to pokrzywdzony M. C. zaatakował A. K. (1), rozbijając mu głowę butelką. Zeznania K. P., jej partnera i wyjaśnienia oskarżonego oraz dokumentacja fotograficzna dają podstawę do przyjęcia, że oskarżonemu mocno krwawiła rana. W realiach tej sprawy nie broni się koncepcja skarżącego prokuratora, że oskarżony działał z zamiarem bezpośrednim, ponieważ wyprowadził mocny cios, prosto w serce. Odtworzona przez autora apelacji strona podmiotowa na podstawie uzewnętrzniionych przejawów zachowania oskarżonego nie uwzględnia nocnej pory i tego, że na jedno oko A. K. w ogóle nie widzi, a na drugie ma bardzo poważną wadę wzroku, co niewątpliwie upośledzało zdolność obserwacji, a tym samym precyzyjny dobór miejsca zadania ciosu. Oskarżony wyprowadził jeden cios i nie próbował kontynuować ataku. Wprawdzie użył niebezpiecznego narzędzia, jakim jest dostrzeżony

przez skarżącego nóż, jednakże pozbawienie życia innego człowieka stanowi jedno z najcięższych przestępstw i to niezależnie od tego czy narzędziem tym są nieuzbrojone ręce, czy nóż. Przyjętemu przez sąd zamiarowi ewentualnemu nie przeczy fakt, że oskarżony odszedł z miejsca zdarzenia, albowiem początkowy stan M. C. nie wskazywał na to, że doznany uraz zagraża jego życiu - był przytomny i pozostawiony w towarzystwie swoich znajomych.

Nie można też bezrefleksyjnie przyjąć za prokuratorem, że niebezpieczeństwo zamachu ustało, a oskarżony działał z zemsty. Na taką wersję zdarzenia nie ma żadnych dowodów. Pokrzywdzony był osobą młodszą, co nakazuje także sądzić, że również sprawniejszą. Po uderzeniu oskarżonego na chwilę odszedł, po czym zaczął wracać w jego kierunku. Po zdarzeniu miał też własny plan wymierzenia sprawiedliwości oskarżonemu, z pominięciem organów ścigania. Trafnie Sąd I instancji przyjął, że oskarżony użył do obrony środka niewspółmiernego do faktycznego zagrożenia, ponieważ wracający w jego kierunku M. C. nie był już w posiadaniu butelki, czy podobnego przedmiotu.

***W zakresie apelacji obrońcy
Sąd zważył, co następuje:***

Rację ma obrońca jedynie w tym, że art. 25 § 2 k.k. winien zostać przywołany w podstawie skazania, skoro ustalenie dotyczące przekroczenia granic obrony koniecznej znalazło się w opisie czynu. Przepis ten nie ma jednak charakteru normy stanowczej, bo nie zawiera nakazu, a daje jedynie sądowi możliwość

nadzwyczajnego złagodzenia kary, lub odstąpienia od jej wymierzenia. Nie mogło zatem dojść do obrazy prawa materialnego, co podniesiono w apelacji.

Ponadto myli się obrońca, że karalność nie ma znaczenia dla zastosowania instytucji nadzwyczajnego złagodzenia kary.

Instytucja nadzwyczajnego złagodzenia kary jest ściśle związana z systemem ustawowych kar i środków karnych oraz z zasadą indywidualizacji kary. Ramy tej instytucji zostały w kodeksie karnym szeroko zakreślone, tak iż pozwala ona na wymierzenie w jednostkowym przypadku kary adekwatnej, której wysokość będzie uwzględniać wszystkie czynniki wymienione w ustawie. Stąd też określone w art. 53 k.k. dyrektywy wymiaru kary mają zastosowanie do nadzwyczajnego złagodzenia kary. Zgodnie z tym przepisem Sąd wymierza karę według swojego uznania, w granicach przewidzianych przez ustawę, bacząc by jej dolegliwość nie przekraczała stopnia winy, uwzględniając stopień społecznej szkodliwości czynu oraz biorąc pod uwagę cele zapobiegawcze i wychowawcze, która ma osiągnąć w stosunku do skazanego, a także potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa. Sąd bierze także pod uwagę rodzaj i rozmiar ujemnych następstw przestępstwa, warunki i właściwości osobiste sprawcy, sposób życia przed popełnieniem przestępstwa i po jego popełnieniu.

A. K. (1) w ocenie Sądu odwoławczego nie zasłużył na zastosowanie wobec niego dobrodziejstwa nadzwyczajnego

złagodzenia kary, a jedynie okoliczności zdarzenia pozwalały na wymierzenie kary równej dolnej granicy ustawowego zagrożenia. Oskarżony jest sprawcą wielokrotnie karanym sądownie, w tym za przestępstwa przeciwko zdrowiu i mieniu – o drastycznym przebiegu, przestępstwa przeciwko rodzinie. Co prawda oskarżony dobrowolnie zgłosił się na policję, jednak zdaniem sądu odwoawczego nie wyraża on szczerej skruchy, gdyż w wyjaśnieniach i pismach kierowanych do sądu obwinia o to co się stało nie tylko pokrzywdzonego, ale nawet służby medyczne. Poza tym jest on osobą bezdomną, ma negatywną opinię środowiskową. Zasady prewencji indywidualnej, jak i generalnej sprzeciwiałby się zastosowaniu kary zaproponowanej w apelacji przez obrońcę, ale także prokuratora. Jedna z nich byłaby nadmiernie pobłażliwą, zaś kara 25 lat nadmiernie restrykcyjną.

Wniosek

Wnioski o zmianę wyroku – i wymierzenie wskazanych kar niezasadne.

zasadny
częściowo zasadny
niezasadny

Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.

Częściowo uwzględniono wniosek obrońcy, choć nie w takim zakresie jaki był oczekiwany. Wprawdzie w apelacji nie postawiono zarzutu rażąco niewspółmiernej kary, to zakres i kierunek zaskarżenia umożliwiły wydanie wyroku reformatoryjnego. Oskarżony nie jest osobą, w przypadku której

nawet najniższa kara byłaby niewspółmiernie surową, a zatem brak było podstaw do sięgnięcia po dobrodziejstwo nadzwyczajnego złagodzenia kary.

4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU	
1.	
Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności	
5. ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO	
<i>5.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji</i>	
1.	Przedmiot utrzymania w mocy
<u>Wyrokiem z dnia 14 grudnia 2022r. Sąd Apelacyjny w Warszawie utrzymał w mocy zaskarżony wyrok w zakresie winy.</u>	
Zwięźle o powodach utrzymania w mocy	
<i>5.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji</i>	
1.	Przedmiot i zakres zmiany
Wyrokiem z dnia 14 grudnia 2022r. Sąd Apelacyjny w Warszawie, w sprawie II AKa 304/22 zmienił zaskarżony wyrok wobec oskarżonego A. K. (1) w ten sposób, że za podstawę prawną skazania przyjął art. 148 § 1 k.k. w zw. z art. 25 § 2 k.k. i karę wymierzoną na podst. art. 148 § 1 k.k. obniżył do lat 8 (ośmiu), - na podst. art. 63 § 1 k.k. na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności zaliczył okres rzeczywistego	

pozbawienia wolności od dnia 17.10.2020r., godz. 24:15 do dnia 11 marca 2021r., godz. 24:15.	
Zwięźle o powodach zmiany	
Przyczyny zmiany wskazano w rubryce nr 3.	

<u>5.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji</u>		
<u>5.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia</u>		
1.1.		# art. 439 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia		
2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia		
3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia		
4.1.		# art. 454 § 1 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia		
<u>5.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania</u>		

<u>5.4. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku</u>		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
6. Koszty Procesu		

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
	Z uwagi na konieczność odbycia długoterminowej kary pozbawienia wolności przez oskarżonego, na podst. art. 624 § 1 k.p.k. orzeczono o kosztach postępowania.

7. PODPIS
Anna Zdziarska Adam Wrzosek Rafał Kaniok

<u>1.3. Granice zaskarżenia</u>		
Kolejny numer załącznika	1	
Podmiot wnoszący apelację	Obrońca	
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	Wyrok Sądu Okręgowego Warszawa – Praga w Warszawie z dnia 22 marca 2022r., w sprawie V K 36/21.	
<u>1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia</u>		
# na korzyść	# w całości	
# na niekorzyść		

# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
<u>1.3.2. Podniesione zarzuty</u>			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu		
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu		
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia		
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia		

#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	
1.4. Wnioski		
#	uchylenie	# zmiana

1.3. <u>Granice</u> <u>zaskarżenia</u>		
Kolejny numer załącznika	2	
Podmiot wnoszący apelację	Prokurator	
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	Wyrok Sądu Okręgowego Warszawa – Praga w Warszawie z dnia 22 marca 2022r., w sprawie V K 36/21.	
1.3.1. <u>Kierunek</u> i <u>zakres zaskarżenia</u>		
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości	
# w części	#	co do winy

#	co do kary	
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia	
<u>1.3.2. Podniesione zarzuty</u>		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność	

	kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	
<u>1.4. Wnioski</u>		
#	uchylenie	# zmiana